

Knieprothese patiëntengids

Dienst Orthopedie
Universitair Ziekenhuis Leuven
Campus Pellenberg
Weligerveld 1
3212 Pellenberg
Tel 016/33.81.10
www.uzleuven.be

Knie departement
Professor Johan Bellemans
Dokter Hilde Vandenneucker
Dokter Johan Vanlauwe

Inhoud

Herwin uw actieve levensstijl	4
Anatomie en functie van de knie	5
Niet-chirurgische behandeling van de knie	6
Wanneer wordt een knieprothese geplaatst?	7
Wat is een totale knieprothese?	8
De eigenlijke operatie	9
Instructies na de operatie	10
Frequent gestelde vragen	11

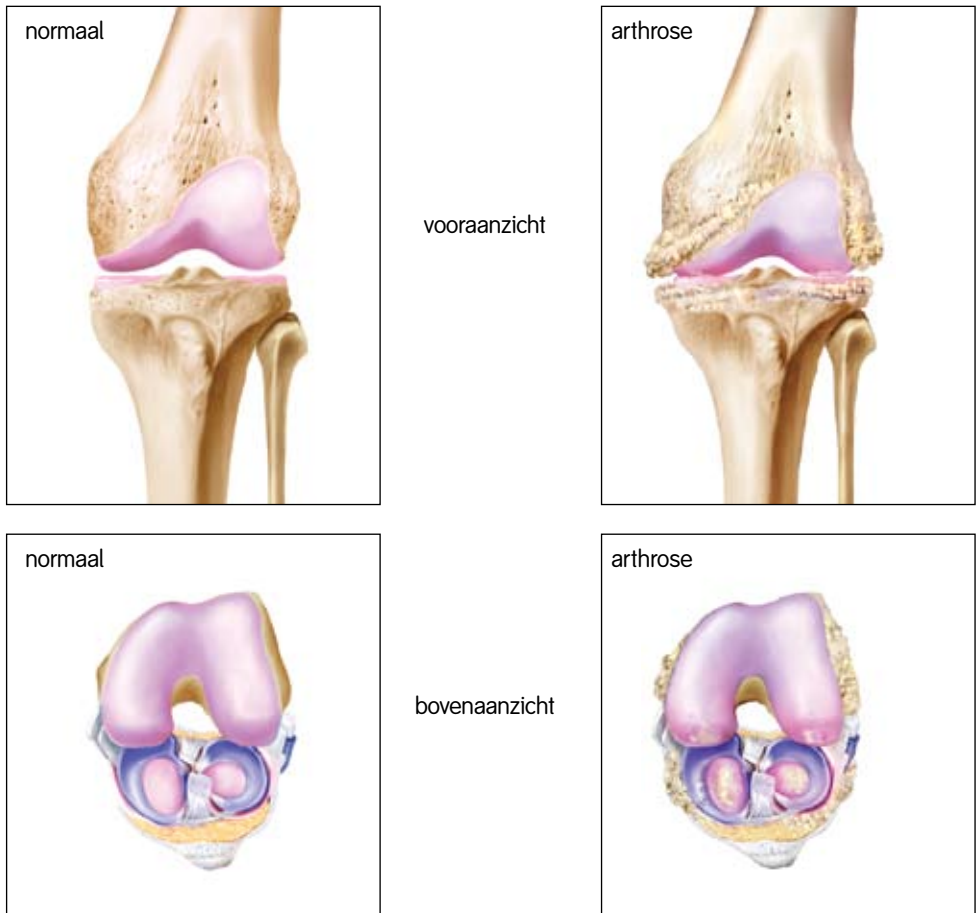
Herwin uw actieve levensstijl

Mannen en vrouwen van alle leeftijden kunnen knie arthrose krijgen. Hierdoor worden zij gehinderd in hun normale activiteit. Wanneer de toestand echt ernstig wordt, kan een totale knieprothese nodig worden.

Dit blijft een zware operatie, maar de resultaten zijn fel verbeterd dankzij de gebruikte innovatieve technologie en chirurgie. Hierdoor gaat de operatie met veel minder pijn gepaard zodat het herstel spoediger verloopt. Ook het functionele resultaat nadien is beter dan voorheen het geval was.

Anatomie en functie van de knie

De knie wordt gevormd door 3 verschillende beenderen: het scheenbeen, het dijbeen en de knieschijf.

De knie werkt eigenlijk als een complexe scharnier. Hierbij worden verschillende rotatiebewegingen gecombineerd tijdens de plooi- en strekbeweging.

Tegelijkertijd is de knie een belangrijk gewichtsdragend gewricht, waarbij de rol van de spieren, ligamenten en kruisbanden een belangrijke rol spelen. Het kraakbeen is bij arthrose altijd beschadigd en is in de normale toestand verantwoordelijk voor een goede beweeglijkheid en schokabsorptie van het gewricht.

Arthrose van de knie

Bij arthrose van de knie is het gewrichtskraakbeen beschadigd of weggesleten. Daardoor komen de botvlakken dichter bij elkaar te liggen en vindt uiteindelijk bot op bot contact plaats. Dit laatste veroorzaakt uitgesproken pijn.

Arthrose wordt dan ook soms gewoon slijtage genoemd.

Reumathoïde arthritis daarentegen is een ontstekingsproces waardoor het kraakbeen uiteindelijk beschadigd geraakt en er eveneens bot op bot contact optreedt.

Niet-chirurgische behandeling van de knie

Behandelingen voor arthrose

Hieronder vindt u een aantal niet-operatieve, conservatieve maatregelen die kunnen gebruikt worden bij arthrose van de knie.

- **Aanpassing van de levensstijl:**
Vermageren, zware (schok)belastende activiteiten vermijden.
- **Oefentherapie:**
Specifieke oefeningen met de bedoeling de spierkracht en de souplesse van de knie te verbeteren.
- **Ontstekingsremmende medicatie:**
Deze medicatie wordt gebruikt om gewrichtszwelling tegen te gaan en om de pijn tijdelijk te onderdrukken.
- **Corticosteroid injectie**
Krachtige ontstekingsremmende medicatie die rechtstreeks in het gewricht wordt ingespoten.
- **Hyaluron Gewrichtsinfiltraties**
Bestaat uit een serie van injecties, rechtstreeks in de knie, waardoor de viscositeit van het gewrichtsvocht verbetert.
- **Glucosamine-chondroïtine (orale chondrosupplementen)**
Voedingssupplementen die van nut kunnen zijn bij arthrose.
- **Bracing**
Uitwendig steunapparaat waardoor beschadigde delen van het kniegewricht kunnen ontlast worden.

Wanneer wordt een knieprothese geplaatst?

Het plaatsen van een totale knieprothese wordt pas overwogen wanneer alle andere middelen niet meer werken of onvoldoende effectief zijn.

Een knieprothese wordt dan geplaatst om:

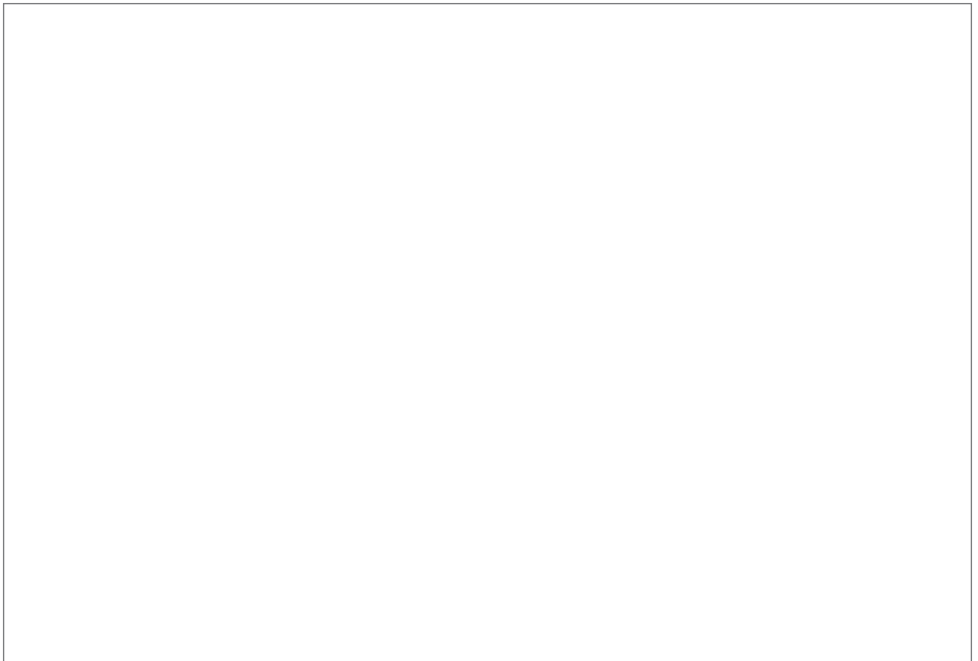
- de pijn weg te nemen
- de gewrichtsstabiliteit te verbeteren
- de stand van de knie en het been te verbeteren
- de levenskwaliteit te verbeteren
- het terug mogelijk maken om de dagelijkse activiteiten comfortabel uit te voeren

Het plaatsen van een knieprothese is een frequent uitgevoerde operatie.

Elk jaar ondergaan meer dan 600.000 mensen wereldwijd deze ingreep.

Door de recente technologische vooruitgang in chirurgische techniek en materiaalkunde zijn de resultaten van knieprotheses fel verbeterd, zowel op het vlak van pijnbeheersing, functionaliteit en duurzaamheid.

De meeste patiënten mogen verwachten dat hun knieprothese minimum 10 tot 15 jaar of langer meegaat.

Wat is een totale knieprothese?

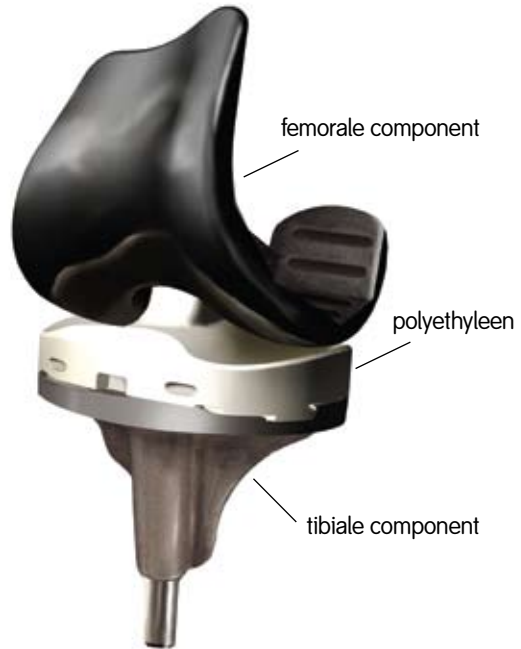
Een totale knieprothese bestaat uit 4 delen.

De tibiale component bestaat uit 2 elementen en vervangt de bovenkant van het onderbeen.

Het deel dat vastzit op het bot is gemaakt uit metaal waarop een polyethyleen tussenstuk wordt geplaatst, dat als draagvlak dient.

De femorale component vervangt de onderkant van het dijbeen evenals de groeve waarin de knieschijf glijdt.

De patella component vervangt de beschadigde zone van de knieschijf, en glijdt over de voorkant van de femorale component. De patellacomponent wordt niet altijd geplaatst, enkel wanneer de knieschijf beschadigd is.

Één van de belangrijke vereisten voor een knieprothese is een uitstekende kwaliteit van het materiaal.

De afgelopen jaren is hieromtrent een belangrijke vooruitgang geboekt. De nieuwe materialen hebben niet alleen een erg goede frictie-coëfficiënt, maar zijn bovendien krasbestendig en zeer duurzaam.

Vandaag de dag gaat een knieprothese normaal gezien 10 tot 15 jaar mee, of langer. Bovendien bevatten deze metalen vandaag zo goed als geen nikkel, één van de belangrijkste elementen die metaalallergie kunnen veroorzaken.

De eigenlijke operatie

De ingreep zelf duurt meestal 1 tot 2 uur. Hieronder vindt u een korte beschrijving van de verschillende stappen tijdens de ingreep:

1. Een insnede wordt gemaakt aan de voorkant van de knie, eerst door de huid en vervolgens door het kniekapsel, waarbij deze laatste verloopt aan de binnenkant van de knieschijf.
2. Het uiteinde van de femur wordt verwijderd zodanig dat de femorale component precies past.
3. De bovenkant van het onderbeen wordt verwijderd zodanig dat de tibiale component precies past.
4. De proefcomponenten worden geplaatst over de voorbereide botuiteinden en de gepaste maat wordt geselecteerd.
5. Met de proefcomponenten in plaats wordt nagekeken of de uitlijning van het bot, de stabiliteit van de knie en de beweeglijkheid van de knie optimaal is. Eventueel worden noodzakelijke aanpassingen verricht.
6. De knieschijf wordt voorbereid zodanig dat de patella component kan worden geplaatst.
7. De proefcomponenten worden verwijderd en de definitieve implantaten worden geïmplant.
8. De insnede in het kapsel en de huid worden gehecht en een drainagebuisje wordt aangelegd.
9. Het verband wordt gesloten.

Instructies na de operatie:

Na de ingreep zal u kinesitherapie krijgen. Dit is belangrijk omdat de geopereerde knie de neiging zal hebben om te verstijven. Ook zal de knie in het begin wat pijn doen waardoor de patiënt geneigd zal zijn om het been stijf te houden. Het is echter belangrijk dat de genezing soepel verloopt en daarom is het aangewezen om een aantal oefeningen nauwgezet uit te voeren. De instructies van de kinesist moeten dan ook nauwgezet gevolgd worden. Hoe sneller de beweeglijkheid hersteld wordt, hoe beter dit is, tenminste wanneer de wondheling dit toelaat. Uw arts zal u hieromtrent adviseren. In de meeste gevallen zal hij echter vragen om zo snel mogelijk de beweeglijkheid maximaal te herstellen.

Frequent gestelde vragen

Hoe weet ik of ik een knieprothese nodig heb?

Wanneer u amper nog 500m kan stappen ten gevolge van de kniepijn en wanneer uw arts op specifieke radiografische opnames rechtstreeks been op been contact waarneemt zal hij waarschijnlijk met u de mogelijkheid voor het plaatsen van een knieprothese bespreken.

Hoe oud is de gemiddelde patiënt met een knieprothese?

De gemiddelde leeftijd van patiënten die een totale knieprothese krijgen is rond de 65-70 jaar. Ten gevolge van recente verbeteringen in de prothesematerialen en chirurgische technieken kan men echter vandaag jongere, actieve patiënten helpen met een knieprothese.

Welke activiteiten moet ik vermijden met een knieprothese?

Uw arts zal u hieromtrent adviseren voor uw specifiek geval.

In het algemeen zijn bruuske activiteiten waarbij snel stoppen en starten nodig is, niet aangewezen. Ook forse draaibewegingen, contactsporten of schokbelastende activiteiten zijn niet aangewezen (hardlopen, springen, agressief skiën, enz.)

Wat mag men zonder problemen doen met een knieprothese?

Wandelen, zwemmen, dansen, golfen, fietsen.

Luister naar uw knie.

Pijn en zwelling zijn meestal tekens dat men te veel doet. Wanneer de pijn en de zwelling aanhoudt, dient u uw arts te raadplegen.

Zal ik met mijn nieuwe knie een metaaldetector doen piepen?

Dit is afhankelijk van het type van metaaldetector dat wordt gebruikt. Wanneer deze afgaat, verwittig de veiligheidsbeambte van het feit dat u een knieprothese hebt, en bezorg hem uw handpasje indien hij dit vraagt. Als u dit niet bij de hand hebt, zal hij u met de specifieke minidetector screenen.

Dienst Orthopedie
Universitair Ziekenhuis Leuven
Campus Pellenberg
Weligerveld 1
3212 Pellenberg
Tel 016/33.81.10
www.uzleuven.be

Knie departement
Professor Johan Bellemans
Dokter Hilde Vandenneucker
Dokter Johan Vanlauwe